

Kreiraj marku bajnu i osvoji nagradu sjajnu!

Natječaj za novogodišnju marku 2012.

Tema: Djed Božićnjak

Osvoji prijenosno računalo
i pislač!

SADRŽAJ

POŠTANSKE MARKE	3
NASTANAK POŠTANSKE MARKE	4
VRSTE POŠTANSKIH MARAKA	5
DJEČJA NOVOGODIŠNJA MARKA	7
PRAVILA NATJEČAJA	8

POŠTANSKE MARKE

Poštanske marke koje se rabe za plaćanje poštanskih usluga izdaju mjerodavna državna tijela poput javnih poštanskih operatera: Hrvatska pošta, Vatikanska pošta, Pošta Slovenije, Američka pošta i dr. Marke izdaju i mali samostalni teritoriji, kao što su Grenland, Montserat, Gibraltar, Farski otoci, Sv. Helena i drugi, ali i Poštanska uprava Ujedinjenih naroda (engl. United Nations Postal Administration, UNPA). Poseban status ima primjerice i Bosna i Hercegovina, čija tri poštanska operatera izdaju različite marke, ali i mala država Andora, koja izdaje marke na dva jezika: španjolskom i francuskom.

Milijuni ljudi diljem svijeta sakupljaju poštanske marke, koje ponekad nazivamo i veleposlanicama države, jer su izvor obavijesti o sadašnjosti i prošlosti, povijesti i zemljopisu, umjetnosti i

znánosti, kulturi i sportu. Svaka poštanska marka kazuje nam svoju priču. Disciplina koja se bavi poštanskim markama naziva se filatelija, a ljudi koji ih sakupljaju – filatelisti. Filatelija je najrašireniji hobi u svijetu.

NASTANAK POŠTANSKE MARKE

Prva poštanska marka nastala je u Velikoj Britaniji 1840. godine. Nazvana je Penny Black jer je vrijedila jedan peni i bila tiskana crnom bojom. Prije uvođenja poštanske marke kao sredstva plaćanja poštarine, sustav plaćanja prijenosa pisama bio je jako skup i složen, a poštarinu je plaćao primatelj. Nakon uvođenja prve poštanske marke u Velikoj Britaniji i ostale zemlje krenule su njezinim stopama te uvele poštanske marke kao sredstvo plaćanja poštarine. Prve poštanske marke Austro-Ugarske na području današnje Hrvatske bile su u uporabi već sredinom 19. stoljeća.

Odabir tema

Hrvatska pošta svake godine raspisuje natječaj za

prikupljanje tema za izradu poštanskih maraka na koji se javljaju različite kulturne institucije, udruge, građani, ministarstva... Nakon primitka zahtjeva Povjerenstvo za izbor motiva te grafičkih i likovnih rješenja poštanskih maraka RH odabire 15-ak tema koje će se prikazati na markama. Tako se u obzir uzimaju važne obljetnice različitih institucija, godišnjice rođenja ili smrti znamenitih ličnosti, flora i fauna, ali i aktualne sportske ili kulturne zanimljivosti.

Dizajn

Nakon odabira tema, javnim natječajem pozivaju se dizajneri da izrade likovna rješenja odabranih tema. Povjerenstvo potom razmatra pristigla rješenja te odabire najljepše i najkvalitetnije.

U ovom natječaju za novogodišnju poštansku marku odabrat će se jedan, najkvalitetniji rad

pristigao od učenika iz svih osnovnih škola diljem Hrvatske. Kada se odabere najbolje likovno rješenje, slijedi izrada poštanske marke. Ona se oprema podacima koje svaka poštanska marka mora obvezno sadržavati: ime države, logotip Hrvatske pošte, godina izdavanja, nominalna vrijednost (novčana vrijednost marke) i ime autora. Sve države na poštanskoj marki otiskuju nominalnu vrijednost i ime države, jedino Velika Britanija na poštansku marku umjesto imena države stavlja obris profila Kraljice.

Tisak

Tako opremljena poštanska marka spremna je za tisak. Poštanske marke mogu se tiskati samo u određenim tiskarama jer su one vrijednosnice kao i primjerice novac. U tisku se razlikuje nekoliko tehnika, kao što su ofsetni tisak, knjigotisak, slijepi tisak...

Prigodom tiska najprije se izrađuje probni otisak na kojem se provjerava postoji li kakva greška. Tek nakon svih ispravaka i dorada poštanska marka može se otisnuti, a u pravilu se tiska na posebnom, gumiranom, papiru koji često ima vodeni žig da bi se onemogućilo krivotvorenje.

Perforacija je oblikovanje rubova poštanskih maraka, odnosno izrada niza rupica koje olakšavaju odvajanje poštanskih maraka (osobito radnicima u poštanskim uredima). Prije nego što je perforacija otkrivena poštanske marke su se rezale škarama, što je svakako otežavalo postupak njihova odvajanja.

VRSTE POŠTANSKIH MARAKA

Prva poštanska marka Republike Hrvatske izdana je 9. rujna 1991. godine te se taj nadnevak slavi kao Dan marke. Hrvatska pošta svake godine na

taj dan slavi „rođendan“ poštanske marke. Do sada je na hrvatskim markama prikazano više od dvadesetak tema na više od 865 poštanskih maraka.

Poštanske marke Republike Hrvatske iznimno su lijepe i privlačne, što potvrđuju i brojne međunarodne filatelističke nagrade ne samo za najljepše poštanske marke nego i nagrade za njihovu umjetničku i dizajnersku vrijednost.

Redovite poštanske marke

Redovite poštanske marke uglavnom služe za plaćanje poštarine za prijenos pošiljaka. Na njima se najčešće prikazuju hrvatski gradovi – Dubrovnik, Šibenik, Vukovar itd., ali i hrvatsko brodogradništvo. Kada nestanu zalihe ovih poštanskih maraka, one se dotiskuju.

Prigodne poštanske marke

Izdaju se u povodu obljetnica različitih institucija, rođenja ili smrti znamenitih ličnosti, različitih sportskih uspjeha, događaja itd., a također, kao i redovite poštanske marke, služe za plaćanje poštarine. Godine 2011. Hrvatska pošta izdala je marku Ivica Kostelić – pobjednik Svjetskog skijaškog kupa 2010./2011.

Komercijalne marke

Podrazumijevaju mogućnost kreiranja i zakupljanja svojevrsnoga oglasnog prostora na poštanskim markama. Dobar primjer je poštanska marka RH „20 godina pokreta zdravih gradova u Europi“.

DJEČJA NOVOGODIŠNJA MARKA

Djeco, jeste li znali da i vi možete biti autori hrvatskih poštanskih maraka na kojima će vaše ime obići cijeli svijet? Svake godine, još od 2007., Hrvatska pošta organizira likovno natjecanje za oblikovanje novogodišnje marke u kojem sudjeluju osnovnoškolci iz svih krajeva Hrvatske. Zadanu temu, koja se bira svake godine, možete prikazati raznim crtačkim i grafičkim tehnikama te uz pomoć svojih učitelja ili nastavnika za likovnu kulturu. Upotrijebite svu svoju maštovitost i možda će upravo vaš rad biti odabran da krase novogodišnju marku Hrvatske pošte. Naravno, vaš trud Hrvatska pošta će i nagraditi.

Novogodišnja marka redovito sudjeluje u prestižnom izboru za najljepše izdanje poštanskih maraka RH, a tisuće glasača odlučuje koja će marka biti proglašena najljepšom. Može li marka s

Djedom Božićnjakom u 2012. godini biti najljepša? Draga djeco, o tome odlučujete vi!

PRAVILA NATJEČAJA ZA ODABIR LIKOVNOG RJEŠENJA NOVOGODIŠNJE MARKE ZA 2012.

Cilj natječaja

Članak 1.

(1) Cilj natječaja je odabir likovnog rada učenika/učenicice koji će poslužiti kao predložak za novogodišnju poštansku marku Republike Hrvatske u 2012. godini u izdanju Hrvatske pošte.
(2) Natječajem se nastoji promovirati i djeci školskog uzrasta približiti smisao, značenje i funkcija poštanske marke.

Sudionici natječaja

Članak 2.

U natječaju mogu sudjelovati učenici sa stalnim prebivalištem ili boravištem u Republici Hrvatskoj koji redovito pohađaju osnovnu školu.

Propozicije, tema i sadržaj likovnog rada

Članak 3.

(1) Tema natječaja za novogodišnju marku u 2012. godini je **Djed Božićnjak**.

(2) Zadana tema natječaja, odnosno zadani motiv treba likovno obraditi prema odabranim nastavnim temama Nastavnog plana i programa za osnovnu školu za Likovnu kulturu (PIP) vezano uz primjerice boju, plohu, površinu, odnosno ritam, kontrast (npr. toplo-hladno), simetriju/asimetriju, proporcije itd.

(3) Primjenjuju se slikarske, crtačke i grafičke tehnike prema PIP-u (npr. gvaš, akvarel, tempera, kolaž, pastel, linorez uključujući crtanje na računalo, odnosno računalnu grafiku).

(4) Format papira treba biti sukladan formatu mape za određeni razred (moguće je rad i na polovini papira istoga formata).

(5) Na poleđini svakoga likovnog rada koji učitelj/učiteljica dostavlja obvezni su sljedeći podatci ispisani tiskanim slovima:

- naziv osnovne teme natječaja kao poticaja za likovni rad (Djed Božićnjak)
- nastavna tema iz PIP-a za Likovnu kulturu
- likovna tehnika
- korelacija (suodnos nastavnih sadržaja)
- ime i prezime učenika/učenicice, razred, dob, škola, mjesto
- ime i prezime učitelja/učiteljice mentora (učitelj/učiteljica razredne nastave ili likovne kulture)

• **nadnevak.**

(6) Od pobjednika/pobjednice natječaja zatražit će se da dostavi svoju digitalnu fotografiju (JPEG-format, rezolucija: 300 dpi) ili klasičnu fotografiju veličine kao za osobne dokumente, uz pristanak roditelja/staratelja.

Upute za motivaciju učenika na likovni rad

Članak 4.

(1) Ovogodišnja tema natječaja, odnosno zadani likovni motiv za učeničke radove je Djed Božićnjak.

(2) Učitelj/učiteljica treba iz PiP-a za Likovnu kulturu odabrati odgovarajuću nastavnu temu koja će učenicima pružiti priliku za traženje različitih likovnih rješenja – za razliku od jednostavnog preuzimanja već dobro poznatih, površnih i šablonskih, globalno rabljenih vizualnih prikaza Djeda Božićnjaka.

Učenike treba uputiti na traženje vlastitih likovnih prikaza toga općepoznatog lika, i to kroz likovni problem prikaza ljudske figure u pokretu, odjevene u karakterističnu odjeću koju treba promatrati kao svojevrsni (kazališni) kostim. Originalnost likovnog izraza u obradi motiva pritom će se osigurati ako učenici svoju pozornost usmjere na likovno istraživanje, primjerice slikarske teksture / svjetlosne vrijednosti čistih boja / grafičke modelacije / topl hladnog ili komplementarnoga kontrasta boja / simboličke uloge boja / proporcije / sklada likova.

(3) Dječji osobni doživljaj kostimirane ljudske figure u pokretu može se potaknuti korelacijom likovne nastavne teme s nastavnim sadržajima iz prirode i društva, biologije, povijesti, odnosno s književnim djelom i medijskom kulturom. Svakako je važno učenike potaknuti i pružiti im priliku da u likovnim radovima iskažu različitosti svojih viđenja, interesa i osobnosti.

Način prijave radova

Članak 5.

(1) Hrvatska pošta organizira natječaj za likovno rješenje novogodišnje marke u Republici Hrvatskoj u suradnji s Agencijom za odgoj i obrazovanje te prema prethodno navedenim pravilima odabire pobjednika natječaja među svim sudionicima koji su poslali svoje radove na natječaj. Radi upoznavanja javnosti s ovim natječajem, Hrvatska pošta će izraditi plakate i brošure koje će dostaviti u škole.

(2) Pravila natječaja bit će dostupna na internetskim stranicama Hrvatske pošte www.posta.hr.

Način odabira najboljeg rada

Članak 6.

(1) Učitelji likovne kulture i razredne nastave odabiru najviše do deset (10) najuspješnijih likovnih radova nastalih na razini škole.

(2) Odabrani radovi trebaju se poslati najkasnije do 15. listopada 2012. godine na adresu:

HP-Hrvatska pošta d.d.
„Najtečaj za novogodišnju marku“
Jurišićeva 13
10000 Zagreb

s naznakom: NE OTVARATI!

(3) Najuspješniji likovni rad odabire Povjerenstvo za izbor motiva te grafičkih i likovnih rješenja poštanskih maraka RH, a koji će se koristiti kao motiv na novogodišnjoj marki za 2012. godinu.

(4) Trideset (30) likovno najuspješnijih radova, uključujući i pobjednički rad, bit će 4. prosinca 2012. godine objavljeni na web-stranicama Hrvatske pošte www.posta.hr.

Nagrada najboljem autoru na državnoj razini

Članak 7.

Autor/autorica pobjedničkog rada bit će nagrađen računalom i pisačem. Svečanost uručjenja nagrade za najuspješniji rad i promocija održat će se u prosincu 2012. godine.

Predsjednik Uprave
HP-Hrvatske pošte d.d.

Alen Premužak, v.r.

**Stani uz bok umjetnicima koji stvaraju
poštanske marke RH.
Neka tvoje ime bude trajno zapisano
na marki!**

**Stavljamo vam sve
mogućnosti
suvremene
tehnologije na
dohvat ruke.**

Naša su specijalnost cjelovita informatička i poslovna rješenja, savjetovanje, razvoj, izgradnja, upravljanje i održavanje informacijsko-komunikacijskih i sigurnosnih sustava te edukacija za njihovo korištenje. Za vas to znači potpuno usmjeravanje na vašu temeljnu djelatnost.

S nama postajete još efikasniji, i zato...

Opustite se!

KING ICT d.o.o., Buzinski prilaz 10, 10010 Zagreb
tel: +385 1 6690 800, e-mail: king@king-ict.hr
www.king-ict.com

Odabrani radovi trebaju se poslati najkasnije do
15. listopada 2012. godine na adresu:

HP-Hrvatska pošta d.d.
„Natječaj za novogodišnju marku“
Jurišićeva 13
10000 Zagreb

s naznakom: NE OTVARATI!